



УНІВЕРСІТЭЦКІ ВЕСНІК

№ 8
(275)
верасень
2020

Выдаецца з мая 1996 г. Перыядычнасць – 1 раз на месяц

Газета ўстановы адукацыі «Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А.А. Куляшова»

Настаўнік – ганаровае званне,

якое па жыцці нясуць толькі самыя заслужаныя і годныя! Прафесія настаўніка спалучае ў сабе мудрасць і маладосць душы, крэатыўнасць і велізарную энергію, дабрыню і строгаць! Працу настаўніка, выкладчыка неверагодна складана ацаніць, ёй проста няма цаны! Вы столькі сіл укладваеце ў сваю справу, што часам забіраеце сваю каштоўную ўвагу ў родных і блізкіх.

Паважаныя калегі! Шчыра віншую вас з Днём настаўніка! Жадаем глядзець на свет з аптымізмам і добрай надзеяй, кожны дзень сустракаць з новай марай і ўпэўненасцю ў сваім поспеху. Жадаем вам уважлівых, мэтанакіраваных і здольных вучняў, а таксама шмат геніяльных ідэй, радасных дзён, прыемных супадзенняў, пацешных выпадкаў, дастатку і ўсіх жыццёвых даброт!

Няхай настаўніцкія нялёгка будні прыносяць толькі радасць і будучы плённымі, а ў сям'і пануюць шчасце, лад і ўтульнасць. Здароўя і цяплення, кахання і ўнутранай гармоніі, павагі і ўдзячнасці ад людзей, з якімі сутыкае вас жыццё! Хай кожны дзень прыносіць прыемныя падзеі і ніколі не пакідае бясконца прага да жыцця!

Віншую!

Рэктарат і прафкам супрацоўнікаў
ўніверсітэта віншуюць з юбілеем

**ПРУДНІКАВА Васіля Ягоравіча,
ШУБАДЗЁРАВУ Алу Міхайлаўну,
АГЕЕВА Аляксандра Рыгоравіча,
КАРАЛЮН Ніну Аляксееўну.**

Прыміце самыя шчырыя пажаданні
здароўя, шчасця і дабрабыту! Хай працоўныя
будні не прыносяць стомы, жыццё не пакіне
непакораных вышынь, а наперадзе будучы
новыя праекты і дасягненні!

УСПЕВАЕМОСТЬ СТУДЕНТОВ В 2019/2020 УЧЕБНОМ ГОДУ

Качественные показатели подготовки студентов и магистрантов определяются результатами текущей и итоговой аттестации, то есть курсовых и государственных экзаменов. Комплексный анализ итогов успеваемости студентов был представлен на сентябрьском Совете университета в докладе начальника учебно-методического отдела Ирины Ивановны Ситкевич.

РЕЗУЛЬТАТЫ ТЕКУЩЕЙ АТТЕСТАЦИИ

Показатель абсолютной успеваемости (отношение количества сдавших экзамены к общему количеству сдававшихся экзамены в процентном соотношении) в университете по результатам учебного года вырос по сравнению с 2018/2019 учебным годом на 1,8% и составил 84,8%.

Высокие результаты абсолютной успеваемости за 2019/2020 учебный год показали факультеты педагогики и психологии детства (94,1%) и начального и музыкального образования (90,1%). По сравнению с прошлым учебным годом выросли показатели абсолютной успеваемости студентов факультета иностранных языков (на 8,7%), факультета физического воспитания (на 2,3%), факультета экономики и права (на 1,6%) и историко-филологического факультета (на 0,5%).

Качественная успеваемость (отношение количества сдавших экзамены на отметки 6–10 к общему количеству сдававшихся экзамены в процентном соотношении) незначительно снизилась – на 0,5% – по сравнению с 2018/2019 учебным годом и составила 36,0%.

Высокие результаты качественной успеваемости показали факультеты: историко-филологический (50,9%), иностранных языков (50,2%), начального и музыкального образования (45,7%). По сравнению с прошлым учебным годом выросли показатели качественной успеваемости на факультетах: экономики и права (на 6,6%), педагогики и психологии детства (на 1,0%), начального и музыкального образования (на 0,6%).

Показатели абсолютной успеваемости летней сессии на 1,6% выше зимней и составили 85,6% (для сравнения: в прошлом учебном году разница составляла 3,3%). Результаты качественной успеваемости в летнюю сессию составили 36,0%, это на 0,1% ниже показателя зимней сессии (для сравнения: в прошлом учебном году разница составляла 1,1% в пользу летней сессии).

Получается, что успевающих студентов в летнюю сессию стало больше, но преподаватели оценили их работу меньшими баллами. Это можно объяснить теми изменениями, которые претерпел образовательный процесс в весеннем семестре. В связи со сложной эпидемиологической ситуацией часть занятий проводилась не в аудиториях, а с использованием образовательного портала университета. Большую помощь в оценивании результатов учебной работы обучающихся оказала внедренная 2 года назад в университете рейтинговая система оценки знаний студентов по дисциплине.

В летнюю сессию выросли показатели абсолютной успеваемости на 2 курсе (на 3,3%), 3 курсе (на 7,3%), 4 курсе (на 12,5%). На 1 курсе успеваемость снизилась на 3,0%, то есть не все наши студенты-первокурсники прошли испытание дистанционным обучением и смогли улучшить свои результаты во втором полугодии.

УСПЕВАЕМОСТЬ ИНОСТРАННЫХ ОБУЧАЮЩИХСЯ

Абсолютная успеваемость иностранных студентов в 2019/2020 учебном году составила 70,0%, качественная – 6,3%. Иностранные граждане сессии сдают, но с очень невысокими баллами.

Показатели абсолютной успеваемости иностранных обучающихся по итогам зимней сессии на 2,5% выше результатов летней сессии и, соответственно, составляют 71,2% и 68,7%.

С показателями качественной успеваемости ситуация иная: результат качественной успеваемости в летнюю сессию на 0,7% выше показателя успеваемости зимней сессии (качественная успеваемость иностранных обучающихся в летнюю сессию составила 6,6%, в зимнюю сессию – 5,9%).

Весенний семестр и летняя зачетно-экзаменационная сессия показали, что студенты-иностранцы хуже работают самостоятельно, чем в группе.

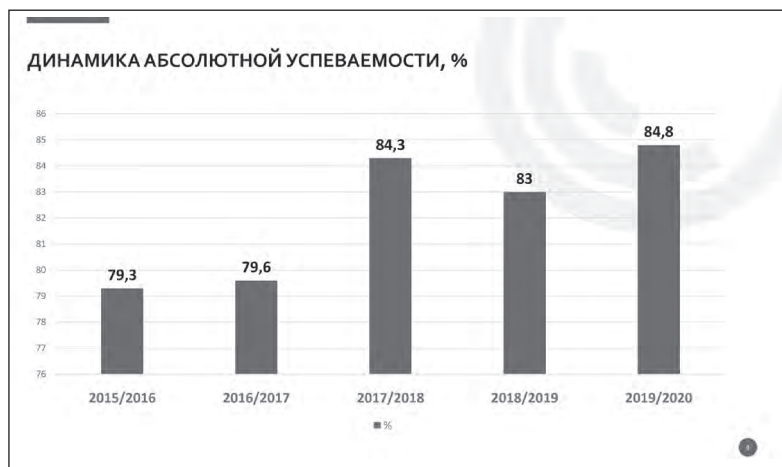
ОТЧИСЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ

За 2019/2020 учебный год из университета отчислено 185 студентов первой ступени получения высшего образования (на 2 меньше, чем в 2018/2019 учебном году), из них: за неуспеваемость по трем и более учебным дисциплинам – 18 человек; в связи с неликвидацией академической задолженности в установленные сроки – 32 человека; за неликвидацию разницы в учебных планах в установленные сроки при восстановлении в число студентов – 5 человек; в связи с длительным отсутствием (более 30 дней) без уважительных причин на учебных занятиях в течение учебного года – 47 человек; по собственному желанию – 66 человек; по другим причинам (в порядке перевода; за невнесение платы за обучение в установленные сроки, в связи с не прохождением итоговой аттестации и др.) – 17 человек.

Из 185 отчисленных высшее образование в дневной форме получали 85 человек, в заочной – 100.

За год были отчислены 23 магистранта (18 человек – студенты дневной формы получения образования, 5 человек – заочной формы получения образования). Причины отчисления следующие: за неуспеваемость по трем (и более) учебным предметам – 1 человек; в связи с не ликвидацией академической задолженности в установленные сроки – 3 человека; в связи с невнесением платы за обучение в установленные сроки – 2 человека; в связи с длительным отсутствием (более 30 дней) без уважительных причин на учебных занятиях в течение учебного года – 9 человек; по собственному желанию – 6 человек; за непрохождение итоговой аттестации – 2 человека.

За прошлый учебный год было отчислено 7 иностранных студентов,



что на 12 меньше по сравнению с прошлым учебным годом (6 человек – студенты дневной формы получения образования, 1 человек – студент заочной формы получения образования). Причины отчисления таковы: за неуспеваемость по трем (и более) учебным предметам – 1 человек; за систематическое грубое нарушение правил внутреннего распорядка в общежитии – 1 человек; в связи с переводом в другое учреждение высшего образования – 1 человек; по собственному желанию – 4 человека.

РЕЗУЛЬТАТЫ ИТОГОВОЙ АТТЕСТАЦИИ

В период проведения итоговой аттестации в университете работали 23 экзаменационные комиссии. Выпуск осуществлялся по 21 специальности высшего образования I ступени и 12 специальностям высшего образования II ступени.

Диплом о высшем образовании получили 963 специалиста (из них 45 – иностранные граждане), диплом магистра – 160 обучающихся (из них 13 – иностранные граждане).

Результаты сдачи государственных экзаменов в этом учебном году ниже показателей прошлого года. Абсолютная успеваемость по университету составила 99,3% (ранее этот показатель был 100%). В прошедшем учебном году 3 студента дневной формы получения образования получили на государственных экзаменах неудовлетворительные отметки: 1 студент историко-филологического факультета (специальность «История (археология)») и 2 студента факультета физического воспитания (специальность «Физическая культура»).

Показатели качественной успеваемости по итогам государственных экзаменов по университету в 2019/2020 учебном году на 7,6% ниже результатов прошлого года и составили 56,0%.

Уменьшилось также количество выпускников нашего университета, получивших дипломы с отличием. Был выдан 21 диплом с отличием, что на 6 дипломов меньше, чем годом ранее. Все дипломы с отличием выданы выпускникам дневной формы получения образования.

По факультетам распределение количества выданных дипломов с отличием следующее: экономики и права – 7; историко-филологический – 4; математики и естествознания – 3;

педагогики и психологии детства – 3; начального и музыкального образования – 3; иностранных языков – 1.

В целях улучшения профессиональной подготовки студентов председатели ГЭК высказали ряд предложений и рекомендаций, например: усилить научно-методическую и практическую подготовку будущих педагогов через изучение нормативных правовых документов, регулирующих организацию образовательного процесса в учреждениях общего среднего образования Республики Беларусь; усилить работу по совершенствованию языковой компетенции иностранных студентов (слабое владение русским языком иностранными студентами затрудняет не только усвоение ими учебного материала, но и оценку их знаний на экзамене) и др.

РЕЗУЛЬТАТЫ ЗАЩИТЫ ДИПЛОМНЫХ РАБОТ

Общее количество дипломных работ, защищенных в этом учебном году, составило 559.

354 дипломные работы защищались студентами первой ступени дневной формы получения высшего образования, из них на «9»–«10» защищены 154 работы, что составляет 43,5% от общего количества. Студентами первой ступени заочной формы получения высшего образования в ГЭК защищалось 205 работ, из них на «9»–«10» – 49 работ, что составляет 23,9%.

В качестве положительных моментов председатели ГЭК отметили следующее: научную новизну и высокую степень актуальности тематики дипломных работ, их практическую направленность и возможность внедрения в учебный процесс; высокий исследовательский потенциал, инициативность, наличие профессиональной эрудиции выпускников; использование мультимедийных презентаций при защите.

Вместе с тем, председателями ГЭК был высказан ряд замечаний: содержание отдельных дипломных работ не соответствует их тематике, некорректно сформулированы задачи; некоторые дипломные работы выполнены по устаревшим данным и др.

Для повышения качества дипломных председатели ГЭК внесли некоторые предложения: усилить практическую направленность тематики и содержания дипломных работ в соответствии с запросами школы; вести

единообразный документальный порядок предоставления выпускниками справки о прохождении проверки дипломных работ системой «Антиплагиат»; обязать научных руководителей и рецензентов выставлять в рецензии и отзыве рекомендуемую отметку за дипломное исследование; установить минимальный процент уникальности дипломного исследования – 50%; активнее привлекать студентов заочной формы получения образования к написанию дипломных работ; активнее внедрять в учебный процесс результаты опытно-экспериментальной работы студентов-дипломников; рекомендовать присутствие научных руководителей и рецензентов дипломных работ на защите для усиления дискуссионной составляющей защиты и др.

ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ II СТУПЕНИ

В 2019/2020 учебном году работали 10 государственных комиссий, выпуск составил 160 магистрантов. В их числе магистерские диссертации защищало 13 магистрантов-иностранцев.

Показатели итоговой аттестации магистрантов следующие: на «9»–«10» защитилось 99 человек (61,9%), на «6»–«8» – 58 человек (36,3%), на «4»–«5» – 3 человека (1,9%), получили неудовлетворительную оценку 2 человека (1,2%).

Председатели ГЭК отметили актуальность тематики всех магистерских диссертаций, научную новизну и практическую значимость. Защита магистерских диссертаций выпускниками подтвердила их достаточно высокий уровень подготовки, самостоятельность проведенного исследования и хорошую степень владения материалом.

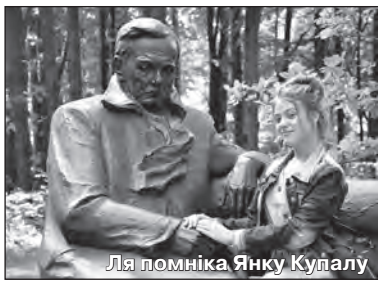
В качестве предложений председателей ГЭК по подготовке магистерских диссертаций выделили следующие: для повышения качества защиты магистерских диссертаций, корректировки понятийного аппарата рекомендуется практиковать предварительную защиту преддипломных работ на выпускающей кафедре; выпускникам магистратуры, их научным руководителям активнее участвовать в работе различного рода конференций с целью подготовки публикаций по апробации результатов исследований и др.

Рекомендации и предложения председателей государственных экзаменационных комиссий будут учтены при переработке положений о дипломной работе (проекте) и о магистерской диссертации. Деканом факультетов, заведующим кафедрами следует учесть их при организации дипломного проектирования студентов, исследовательской работы магистрантов и непосредственно итоговой аттестации в 2020/2021 учебном году.

В целом, анализ текущей и итоговой аттестации студентов в 2019/2020 учебном году показал, что университет на хорошем научно-теоретическом и методическом уровне осуществляет подготовку специалистов и магистров.

**По материалам доклада
начальника УМО И.И. СИТКЕВИЧ.**

У госці да Янкі Купалы



Ля помніка Янку Купалу

Цікавае падарожжа на прыканцы верасня здзейснілі студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта. Будучыя журналісты наведаль сядзібу Ляўкі, што на Аршаншчыне. Перад Другой сусветнай вайной Ляўкі былі ўлюбёным месцам адпачынку народнага паэта Беларусі Янкі Купалы. Цяпер там знаходзіцца музей з даволі цікавай і змястоўнай экспазіцыяй.

Дарога да Купалавай сядзібы займае прыблізна дзве з паловай гадзіны. Спачатку трэба патрапіць у аршанскі «дызель», на ім прамінуць Шклоў, а потым выйсці на прыпынку «Копысь». Гэта ўсё яшчэ Магілёўская вобласць. Уздоўж чыгуначных рэк падарожныя выходзяць на толькі што адбудаваны мост праз шырокі ў тых мясцінах Днепр. З левага боку відно чырвоныя дахі дамоў. Гэта Александрыя. З правага боку з-за пажаўцелых ліп і клёнаў заўважаюцца бліскучыя купалы царквы. Пераходзім праз мост – і трапляем на Віцебшчыну. Наперадзе – гарадскі пасёлак Копысь.

Ісці праз яго дзевяццаць каля 40 хвілін. Мінаем так званы «Пятроўскі вал», месца цікавых археалагічных знаходак, рухаемся па ўзбочыне міма кафэ, сельсавета і школы, якая носіць імя Янкі Купалы.

Здзіўляе дагледжанасць мястэчка – акуратныя дамкі, пешаходныя зоны, падстрыжаныя газоны... Сапраўды, парадак у Копысі ўзорны! Здзівіла таксама адсутнасць машын на шляху. Мясцовыя жыхары перасоўваюцца або на веласіпэдах, або пешшу. Усе адзін з адным вітаюцца. Для гарадскога жыхара гэта нязвыкла.

дае пра так званы «Ляўкоўскі» перыяд у жыцці Купалы. Сам па сабе гэты перыяд даволі неадназначны. З аднаго боку, узнагароды і ўсеагульная пашана, а з другога – працяглая дэпрэсія. Янка Купала дужа востра перажываў сталінскія рэпрэсіі.

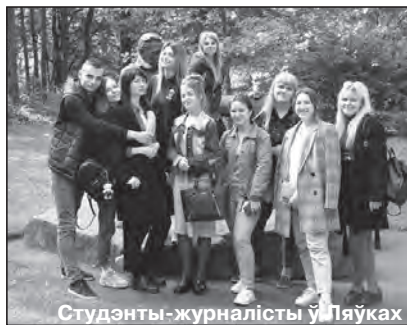
Уразіла неверагоднае па сваёй прыгажосці ўзбярэжжа Дняпра. Высокі, пакручасты бераг, хвой ўздоўж фасада паэтавай сядзібы. На даляглядзе, нібы на далоні, – Александрыя. У паветры адчуваецца вільготны пах восені. Музей і ўсё наваколле краінаюць сваёй



Адбудаваная Купалава дача

Асобна варта спыніцца на майстэрні ганчароў. У Копысі некалі выраблялі выдатную кафлю, якую сёння магчыма ўбачыць нават у Луўры. Кафлю зараз не вырабляюць, затое ў невялічкім краме магчыма набыць прыгожыя сувеніры – гліняныя гарлачыкі, кубачкі, талеркі і да таго падобнае.

Музей паэта знаходзіцца за Копысем. Ад мястэчка да яго кіламетры тры, але шлях не ўяўляецца залішне даўгім. Сонечнае надвор'е ды маляўнічыя краявіды робяць тыя кіламетры амаль непрыкметнымі. Музей – гэта два драўляныя дамы: былая леснічоўка і адбудаваная пасля вайны Купалава дача. Побач, праўда, ёсць яшчэ і гараж – там стаіць аўтамабіль маркі «Шэўрале». Яго паэту падараваў урад БССР. Экскурсавод падрабязна распавя-



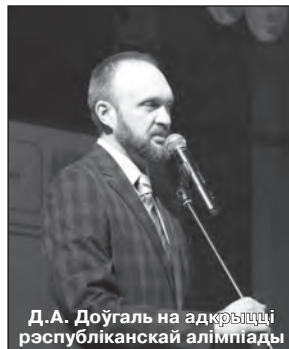
Студэнты-журналісты ў Ляўках

лірычнасцю, акварэльнасцю, спакоем. Пасля гарадскога тлуму Ляўкі – ледзь не рай на зямлі. Ва ўсялякім выпадку, пакідаць яго зусім не хацелася.

Рэкамендуем усім аматарам падарожжаў, цікаўным да беларускай нацыянальнай літаратуры і культуры, абавязкова завітаць у дом-музей Янкі Купалы «Ляўкі».

Дацэнт кафедры літаратуры і міжкультурных камунікацый В.І. ЕЎМЯНЬКОЎ.

Алімпіяда: крокі да перамогі



Д.А. Доўгаль на адкрыцці рэспубліканскай алімпіады

У верасні гэтага года выйшаў з друку дапаможнік «125 крокаў да поспеху: зборнік заданняў для падрыхтоўкі да алімпіады па беларускай мове і літаратуры». Аўтар выдання – дацэнт кафедры пачатковай адукацыі і лінгвадыдактыкі Дзмітрый Аляксандравіч Доўгаль.

Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А.А. Куляшова – вядомая ў рэспубліцы пляцоўка па рабоце з адоранымі і высокаматываванымі вучнямі. Выкладчыкі нашага ўніверсітэта пастаянна працуюць у складзе журы розных этапаў рэспубліканскай алімпіады, рыхтуюць вучняў і іх педагогаў да ўдзелу ў ёй. У 2019 годзе ўніверсітэт сустрэў удзельнікаў заключнага этапу алімпіады па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура». Удзельнікі абласных вучэбна-трэнеровачых збораў рэгулярна наведваюць нашу ўстанову з экскурсіямі.

За апошнія два гады ва ўніверсітэце на базе Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў рэалізаваны шэраг ініцыятыў: праведзены курсы для навучэнцаў «Школа падрыхтоўкі да алімпіады па беларускай мове і літаратуры», семінар для настаўнікаў «Аktуальныя пытанні падрыхтоўкі вучняў да алімпіады па беларускай мове і літаратуры», арганізаваны сумесныя праекты з аддзелам адукацыі, спорту і турызму Баранавіцкага гарвыканкама і Мінскім гарадскім інстытутам развіцця адукацыі. Дацэнт Д.А. Доўгаль рэгулярна выступае на курсах для настаўнікаў у Мінску, Віцебску і, канешне, у Магілёве на базе Магілёўскага дзяржаўнага інстытута развіцця адукацыі.

Зразумела, што правядзенне такіх адукацыйных мерапрыемстваў патрабуе адпаведнага сучаснага вучэбна-метадычнага забеспячэння. Якраз для вырашэння гэтай задачы ва ўніверсітэце быў рэалізаваны праект «Навукова-метадычнае забеспячэнне падрыхтоўкі студэнтаў педагогічных спецыяльнасцей да працы з адоранымі вучнямі па дысцыпліне «Беларуская мова» на розных ступенях агульнай сярэдняй адукацыі» (у межах атрыманага ў 2017 годзе гранта МДУ імя А.А. Куляшова). Адным з вынікаў дадзенага праекта стала стварэнне дапаможнікаў, якія атрымалі грыфы Навукова-метадычнай установы «Нацыянальны інстытут адукацыі». Першы з іх – «Тэставыя комплексы для падрыхтоўкі да алімпіады па беларускай мове. 6–7 класы» – выйшаў у мінскім выдавецтве «Народная асвета» ў 2018 годзе. Другі, згаданы вышэй, з'явіўся сёлета ў выдавецтве «Выснова» (г. Мазыр). Абодва выданні ўключаны Міністэрствам адукацыі ў пералік **вучэбна-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу па вучэбным прадмеце «Беларуская мова» ў 2020/2021 навучальным годзе.**

Пра адметнасць новага выдання, адрасаванага настаўнікам устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, гаворыць сам аўтар:

– Дадзены дапаможнік складаецца з лінгвістычных і літаратуразнаўчых заданняў, многія з якіх прайшлі апробацыю на раённым этапе рэспубліканскай алімпіады ў Магілёўскай вобласці. Я лічу, што алімпіядныя заданні павінны служыць сродкам фарміравання пазнавальнай цікавасці вучняў. Менавіта таму ў зборніку змешчана шмат праблемна-пошукавых задач, заданняў займальнага характару. Істотна паўплывала на распрацоўку зместу алімпіады ўкараненне ў адукацыйную практыку кампетэнтнаснага падыходу. Рысы кампетэнтнасна-арыентаваных заданняў у дапаможніку – набліжэнне да рэальнай жыццёвай сітуацыі, міждысцыплінарнасць, дзейнасны характар.

Хачу адзначыць, што паляпшэнню выдання паспрыяла зычлівая ўвага рэцэнзентаў, у прыватнасці нашага калегі В.І. Караткевіча, які цяпер працуе начальнікам упраўлення маніторынгу якасці адукацыі Нацыянальнага інстытута адукацыі.

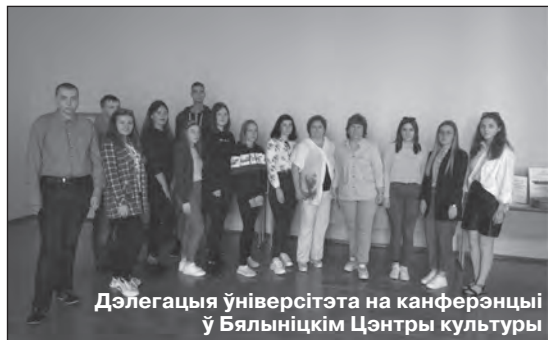
Спадзяюся, што кніга стане памочнікам усім тым дапытлівым вучням і дасведчаным настаўнікам, якія штогод выходзяць на алімпіядныя сцэжкі.

Наш кар.



Дапаможнікі для падрыхтоўкі да алімпіады

ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА



Дэлегацыя ўніверсітэта на канферэнцыі ў Бялыніцкім Цэнтры культуры

6 верасня на маёй малой радзіме ў горадзе Бялынічы прайшло вельмі значнае свята як для беларускага народа, так і для мяне асабіста – Дзень беларускага пісьменства. На гэтым свяце мне пашчасціла папрысутнічаць.

Я трапіў на гэта мерапрыемства разам са сваімі выкладчыкамі і студэнтамі (пераважна філалагічных спецыяльнасцей). Спачатку мы наведаль канферэнцыю, якая прайшла ў малой зале Цэнтра культуры, дзе была прадстаўлена цікавая выстава кніг беларускіх аўтараў і рознага кшталту рамёсел бялыніцкіх майстроў. На канферэнцыі выступалі прадстаўнікі Нацыянальнай акадэміі навук і Міністэрства адукацыі, якія ўрачыста ўручалі граматы супрацоўнікам школ Бялыніцкага раёна і іншым прадстаўнікам бялыніцкай інтэлегенцыі, якія праз сваю дзейнасць зрабілі вялікі ўнёсак у развіццё і папулярызацыю нашай нацыянальнай мовы і культуры.

Напрыканцы канферэнцыі мы зрабілі агульны фотаздымак нашай ўніверсітэцкай дэлегацыі і накіраваліся непасрэдна на само свята.

Уражвалі сваёй арыгінальнасцю пляцоўкі з усіх раёнаў Магілёўскай вобласці і не толькі. Мы наведаль выставу нацыянальнай літаратуры, на якой былі прадстаўлены як творы класікаў, так і сучасных майстроў беларускага слова. Мяне вельмі ўразіла пляцоўка «Друкарскі двор», дзе кожны жадаючы за невялікі кошт мог сябе адчуць у ролі першадрукара. Таксама можна было назіраць шмат тэатралізаваных і вакальных выступленняў розных калектываў. Асабіста мяне зацікавіла пляцоўка з вельмі якаснымі і прыгожымі сувенірамі, зробленымі выхаванцамі і супрацоўнікамі Цэнтра развіцця і карэкцыі дзяцей з інваліднасцю.

Можна сказаць, што свята аказалася вельмі цікавым і, спадзяюся, падарыла кожнаму, хто на ім пабыў, шмат станоўчых эмоцый.

Віталь ПАЛАВІНСКІ, студэнт 4 курса гісторыка-філалагічнага факультэта. Фота аўтара.



Выстава сувеніраў на вуліцы г. Бялынічы

«ЗВЕЗДОЧКА» ИЗ СОЛНЕЧНОГО ТУРКМЕНИСТАНА

В начале каждого нового учебного года мы, преподаватели, с надеждой смотрим на наших студентов: чем они нас порадуют, какие вершины покорят? И они нередко не только оправдывают наши ожидания, но и преподносят удивительные сюрпризы, которые остаются и в нашей памяти, и в истории университета.



Диана Ядрова на республиканском бале выпускников

Идут годы, студенты заканчивают обучение, получают дипломы, уезжают в родные деревни, города, страны... Но связь с ними не прерывается, а наоборот, крепнет. Многие из них служат ярким примером для следующих поколений наших учеников.

Об одной такой яркой «звездочке» из солнечного Туркменистана хочется рассказать нашим белорусским и зарубежным студентам.

Диана Ядрова поступила на историко-филологический факультет в 2015 году. 4 года изучала русский язык и литературу.

Надо сказать, что иностранным студентам сначала непросто: приходится не только адаптироваться в новых условиях, но только изучать программные дисциплины, но и совершенствовать язык обучения. Но те, кто нацелен на учебу, быстро и успешно преодолевают эти трудности. Диана же сразу довольно свободно

владела русским языком, а за годы учебы она настолько усовершенствовала свои навыки, что даже отважилась участвовать в Республиканской олимпиаде по русскому языку как иностранному, которая проходила в 2018 году в Минске на факультете международных отношений БГУ. И не просто поучаствовала, но получила награду в номинации «За оригинальность в раскрытии темы».

Не осталась Диана и в стороне от общественной работы – несколько лет была членом Совета университета, активно участвовала во многих студенческих проектах.

Серьезный подход к учебе, настойчивость, целеустремленность дали свои результаты: Диана Ядрова закончила университет с отличием (редкость для иностранного студента!). Более того – это случилось у нас впервые! И Диана, как лучшая из лучших, попала на Президентский бал выпускников – 2019.

Сейчас Диана вернулась домой и уже второй год преподаёт русский язык в туркменской школе. Мы пообщались с Дианой в соцсетях и взяли у нее интервью:

– Расскажите, Диана, как Вы чувствуете себя после такого долгого пребывания в чужой стране?

– После приезда на Родину было тяжело (был период адаптации), всё-таки 4 года дали о себе знать. Но через определённый период времени ты уже себя настраиваешь, что нужно действовать. Мне подтвердили диплом, и с сентября я начала свою педагогическую деятельность в средней школе, которая оснащена современными технологиями и развита в других областях. Первые 2 недели были тяжёлыми, но потом потихоньку начала включаться в учебный процесс, и так пошло и поехало. Работать 6 дней в неделю – нелегко. Но так надо. Нужно работать, зарабатывать себе на хлеб. Это и есть взрослая жизнь, которой нужно отдаваться на все сто, чтобы итог был таким же.

– А Вы помните, почему выбрали Беларусь, почему приехали именно в Могилев?

– МГУ имени А.А. Кулешова я выбрала по совету своей знакомой. И не капли не пожалела, что училась в этом прекрасном вузе, где работают высококвалифицированные, гуманные и понимающие преподаватели, которым я безмерно благодарна за их вложения в меня.

– Что особенно запомнилось Вам из лет учебы в МГУ имени А.А. Кулешова?

– Много хорошего было, но особенно запомнился Президентский балл, который остался в моей памяти поминутно.

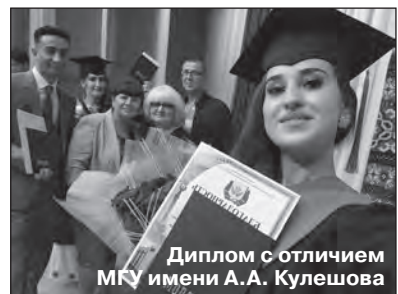
– Вы сейчас работаете в школе, учитё деток русскому языку. Ваши ученики – какие они? Как они относятся к вашему предмету?

– Ученики все разные, как наши 5 пальцев на руке, и воспринимают предмет по-разному. Но, хочу сказать, что у большинства учеников огромное желание изучать русский язык и говорить по-русски.

– Что бы Вы хотели пожелать своим соотечественникам, которые получают или собираются получить образование в МГУ имени А.А. Кулешова?

– Своим товарищам хочу пожелать успехов в учёбе!

Нужно получать знания, пока есть такая образовательная система и такие квалифицированные специалисты своего дела – преподаватели. Упустил этот шанс в образовании самого себя, считайте, что мимо прошла жизнь. Не нужно быть философом и стремиться познать все, НО нужно знать самое основное, а для этого нужно УЧИТЬСЯ!



Диплом с отличием МГУ имени А.А. Кулешова

А мы, в свою очередь, хотим пожелать Диане здоровья, радости и успехов в нелёгком труде учителя. Ну и конечно же, новых свершений! Расширять горизонты и не останавливаться на достигнутом!

Интервью записала Т.В. МОСЕЙЧУК.

Падарожжа ў краіну дзяцінства

ЛЕТНЯЯ ПРАКТЫКА



Гэта лета самае незвычайнае з усіх, што было. Незвычайнае яно было не толькі з-за эпідэміялагічных абставін ва ўсім свеце. Я ўпершыню паспрабавала сябе ў ролі выхавальцы. І не дзе-небудзь, а ў нацыянальным дзіцячым цэнтры «Зубронка». Гэта сапраўды неацэнны вопыт, бо немагчыма перадаць усе пачуцці, што перапаўнялі сэрца падчас дзвюх змен.

Перад прыездам дзяцей мы, студэнты з розных ВНУ, прайшлі навучанне. Мы ўсе вельмі хваліліся. У галаве мітусіліся мільёны думак: якога ўзросту будуць дзеці, колькі будзе хлопчыкаў і колькі дзяўчынак, адкуль яны, чым яны займаюцца, чым жа іх забавіць, каб ім не было сумна, як іх між сабою лепей пазнаёміць. Ускладняліся абставіны і тым, што выхавальцы павінны былі заўсёды хадзіць у масках і медыцынскіх пальчатках.

Калі ты сустракаеш дзяцей, то ўвесь неспакой знікае і цябе ахутвае пазітыў. І пасля пакрысе пачынаецца знаёмства. Такі парадокс, напэўна, існуе паўсюль: нягледзячы на тое, што ў дзяцей вельмі шмат агульнага, у іх не менш і рознага паміж сабой. Кожны – асоба, індывідуальнасць. І гэта вельмі радуе: кожны можа праявіць сябе у тым, што ён умее лепш за ўсё, і паспрабаваць сябе ў нечым новым. І ты спрабуеш усе разам з імі, падштурхоўваеш, калі хто саромеецца праявіць сябе. Вельмі цікавы момант збліжэння з дзецьмі – да кожнага свой індывідуальны падыход, трэба асцярожна знаходзіць шлях да сэрца дзіцяці, не задзеўшы тонкія струны душы і не нашкодзіўшы, і стаць маці, сястрой, сяброўкай, дарадчыкам, выхавателем у адной асобе.

Нягледзячы на вельмі цесны графік, у якім распісаны ўвесь дзень і няма ні хвілінкі, каб пасядзець ці засумаваць, дзеці заўсёды знаходзяць час для жартаў, крэатыву і гульні. Працуючы са старэйшымі дзецьмі, вельмі важна не прайсці тую тонкую мяжу паміж выхавателем і сябрам, бо дзеці ўсё вельмі добра адчуваюць, і аднавіць свой аўтарытэт у выпадку страты ўжо немагчыма.

«Зубронка» – асобная дзяржава са сваімі законамі, традыцыямі, танцамі, песнямі. Першапачаткова ўсё запомніць вельмі цяжка. І тут на дапамогу прыходзяць дзеці: амаль усе тут не першы раз. Былі і «юбіляры», якія прыязджалі ў дзясяты раз. Яны былі ў першых радах, каб рыхтавацца да конкурсу і мерапрыемстваў, давалі штуршок да азарту астатнім. Кожны дзень заканчваўся вячэрняй сустрэчай з вогнішчам, песнямі пад гітару і выказваннямі дзяцей аб сённяшнім дні і надзеях на дзень заўтрашні.

У кожнай змены свая тэматыка. І, нягледзячы на тое, што паміж атрадамі марфону ішло спаборніцтва, выхавальцы падтрымлівалі адзін аднаго не толькі ў рабоце. Канешне, было цяжка са шматлікімі дакументамі, паперамі, планёркамі ў пачатку і ў канцы дня, начнымі зменамі, якія паказвалі кожны раз непаўторныя нарачанскія заходы сонца і святанкі. Не было ні аднаго чалавека, які б не дапамог, не адказаў на пытанне ці сказаў, што няма часу.

У зусім незнаёмым месцы адчуванне было такое, што я ўжо тут была, і была не раз. І кожны дзень такі насычаны, што, здаецца, ён праходзіць за 5 хвілін. А так, дзень за днём, хутка праходзіць і змена. Здаецца, толькі-толькі пазнаёміліся, а ўжо трэба развітвацца. Напэўна, гэта самае цяжкае ў працы выхавальцы. А самае каштоўнае – шчырыя словы ўдзячнасці ад дзяцей і іх шчаслівыя твары. Вельмі цешыць, калі цябе сустракаюць дзеці недзе ў горадзе і бягуць абдымацца. Менавіта ў гэты момант разумееш, што ўсе бяссонныя ночы падрыхтоўкі, увесь вольны час не былі змарнаваны. «Зубронка» – сапраўды краіна дзяцінства, у якой ты губляеш адчуванне ўзросту і куды хочацца вяртацца зноў і зноў.

Антаніна КАНАПЕЛЬКА,
студэнтка 3 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Гэта месца называюць краінай дзяцінства, краінай казкі! Трапляючы сюды, дзеці нібыта сапраўды становяцца героямі дзіўснага падарожжа. Вось і мне пашчасціла трапіць у гэту казку, але хутэй не ў якасці героя, а ў якасці яе стваральніка. Дык што ж гэта за краіна такая і дзе яна знаходзіцца? А гутарка ідзе пра Нацыянальны дзіцячы аздараўляльна-адукацыйны цэнтр «Зубронка». Менавіта тут я гэтым летам працавала выхавателем, ці, як называлі гэту прафесію раней, ваяватым.

Гэта былі цудоўныя 45 дзён. Знаходзячыся на тэрыторыі цэнтра, ты не працуеш, а пражываеш кожны дзень, кожнае імгненне, кожную падзею.

Прыехалі мы з маймі калёжанкай у НДЦ «Зубронка» 1 ліпеня. Першыя пяць дзён нас знаёмілі са спецыфікай выхавальнай працы ў цэнтры і адразу далі зразумець, што потым усе задачы дзяўдзятца вырашаць самастойна і нескі за гэта адказнасць, бо ты тут і зараз не студэнт, а, у першую чаргу, педагог. Але ж мы ведалі, што ў любы момант можам звярнуцца да сваіх больш вопытных калег. Так і было. Толькі спытай – і табе адразу дапамогуць.

Літаральна за дзень да пачатку новай змены нам паведамілі, у якім лагера мы будзем працаваць і з якой узроставай групай.

Атрымалася так, што дзве змены, на працягу якіх я знаходзілася ў НДЦ, мне давялося працаваць у лагера «Вясёлкавы круг» з пятай узроставай групай, а гэта дзеці ад 14 да 17 гадоў.

Кожнае лета ў «Зубронка» прыязджаюць дзеці-валанцеры, якія, у адрозненні ад астатніх, едуць не толькі адпачываць, але і працаваць у лагера. Вось я і была выхавателем у атрада валанцераў на працягу дзвюх змен.

Звычайна валанцеры дапамагаюць выхавателем іншых лагераў цэнтру сачыць за дзецьмі, але ў сувязі з эпідэміялагічнай сітуацыяй, якая склалася ў гэтым годзе, спецыфіка працы валанцёрскага атрада крыху змянілася: яны выконвалі гаспадарчыя працы на тэрыторыі цэнтра. На гэта адводзіўся спецыяльны час. Як правіла, гаспадарчая праца адбывалася з 10 да 13 гадзін. Дзеці ведалі свае абавязкі, таму цяжкасцей з іх дысцыплінай падчас працы не ўзнікала. Як выхавателем, я заўсёды імкнулася далучыцца, дапамагчы, бо разам хутэй і веселей.

Было месца сярод гэтага і розным мерапрыемствам, і адпачынку. Разам з дзецьмі рыхтаваліся да «Кінафестывалю», да батла выхавателеў і дзяцей, да свята адкрыцця змены, да чэрыдзінгу, да свята закрыцця змены. Мерапрыемстваў з удзелам атрадаў было шмат, і ўсе яны былі запамінальнымі і цікавымі, бо дзеці – гэта бясконцы паток крэатыўных ідэй і энергіі.

У канцы кожнага дня атрад разам з выхавателем збіраўся на кастровым месцы, дзе пад трэск вячэрняга агеньчыка абмяркоўвалі падзеі і дзяліліся сваімі ўражаннямі. Кожны дзень быў насычаным, яркім, непаўторным.

Важаты ў НДЦ «Зубронка» – гэта мой першы педагагічны вопыт. Каштоўны, ні з чым не параўнальны вопыт. Менавіта па гэтай прычыне кожную ўсмешку дзяцей, кожны момант разам з імі хочацца пражываць зноў і зноў, хай сабе цяпер толькі ў памяці.

Гэта праца дала зразумець, што нашы магчымасці бязмужныя; гэта праца навучыла быць мабільнай, не губляцца ў непрадбачных абставінах, знаходзіць выхад у любой сітуацыі, цаніць час.



На тэрыторыі цэнтра існуе такі лозунг: «Кожнае дзіця хоча ў «Зубронку». Дык вось хачу сказаць, што не толькі дзіця, але і выхавателем, якому хаця б аднойчы давялося там працаваць. Бо гэта месца, дзе час спыняецца, дзе ўсе жыццёвыя праблемы застаюцца па той бок агароджы, дзе няма месца суму. Выхоўваючы дзяцей, змяняешся сам. Разумеючы, як педагог, якая на табе ляжыць адказнасць, разам з тым не губляеш апасродкаванасці і вучышся радавацца дробязям. І, канешне, ніколі б не падумала, што сэрца настолькі можа быць вялікім, што ў ім хапае месца на паўсотні дзяцей.

Дзякуючы магчымасці папрацаваць выхавателем у НДАЦ «Зубронка», дакладна ўсвядоміла, што, аднойчы стаўшы на педагагічны шлях, я ні на імгненне не памылалася. Есць цудоўнае слова «заклік», значэнне якога не кожнаму атрымоўваецца зразумець. А мне пашчасціла адчуць яго на сабе! Гэтым летам пераканалася ў тым, што мой заклік быць там, дзе дзеці! Быць педагогам!

Яўгенія НІКІЦЕНКА,
студэнтка 3 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

КУТОК, ЯКІ АХОЎВАЕ ЦЯБЕ



Траецкая царква. XIX ст.

Малая радзіма... Кожны чалавек па-рознаму разумее выраз «малая радзіма», але для кожнага з нас гэта адно і тое: бацькоўскі дом, бясконца дарагія вуліцы дзяцінства, родная вёска або горад.

Для мяне малая радзіма – вёска Дварэц, што знаходзіцца на Рагачоўшчыне. Гэта невялікая вёска, якая мае свае непаўторныя жыццёвыя мясціны, у якіх вельмі цікавая гісторыя, якая мае хоць і не сусветна, але ўсё ж вядомыя выдатныя помнікі культуры.

Усю гісторыю Беларусі можна вывучаць на прыкладзе майёй вёскі. Письмовыя крыніцы ўказваюць, што мой Дварэц вядомы аж з XVIII стагоддзя як паселішча ў Рэчыцкім павеце Мінскага ваяводства Вялікага Княства Літоўскага. Пасля 2-га падзелу Рэчы Паспалітай (1793 год) мая вёска знаходзілася ў складзе Расійскай імперыі, а ўжо ў 1816 годзе – у Рагачоўскім павеце Магілёўскай губерні.

У 2-й палове XIX стагоддзя ў цэнтры вёскі пабудавана драўляная Траецкая царква, якая з'яўляецца помнікам архітэктуры і гарманічна спалучае ў сваім абліччы рысы, характэрныя для народнага драўлянага дойлідства, барока і рэтраспектыўна-рускага стылю. Кожны, хто хацеў бы лепш даведацца культуру Палесся, можа пабыць у нашых мясцінах.

З 1880 года ў нас ужо былі хлебапрыпасны магазін, паштова-вая станцыя. Паводле перапісу

1897 года, дзейнічалі 3 фальваркі, школа граматы, вінны магазін, млын, тэлеграф. У 1907 годзе працавала народнае вучылішча, у якім было 52 вучні.

ГОД МАЛОЙ РАДЗІМЫ

У 1930 годзе арганізаваны калгас «Камунар», працаваў вятрак. Падчас Вялікай Айчыннай вайны акупанты стварылі ў вёсцы свой апорны пункт, які потым быў разгромлены партызанамі.



Вёска стаіць на рацэ Дабысна, што ўпадае ў Днепр

Трэба дома бываць часцей,
Трэба дома бываць не гасцем,
Каб душою не ачарсцвець
І не страціць святое штосьці...

Р. Барадулін

Гісторыя майёй вёскі – гэта гісторыя майёй зямлі, якая жыве ў майёй душы ўсюды і заўсёды, дзе б я ні была. З гадамі нас цягне дамоў, на тых мясцінах, дзе мы нарадзіліся і выраслі. Мы гэта пачынаем разумець і адчуваць, калі пакідаем бацькоўскі дом.

Калі я зараз прыязджаю ў сваю вёску, то хаджу па вуліцах і вулачках, па якіх гуляла заўсёды з аднакласнікамі, заўважаю, як хутка растуць пасаджаныя намі дрэўцы.

Мая малая радзіма назаўсёды застаецца ў майёй памяці, маіх успамінах, фотаздымках. Я ведаю, што заўсёды буду вяртацца сюды з любоўю і пяшчотай.

Для кожнага з нас выраз «малая радзіма» – гэта ўспаміны, дзяцінства. Гэта рэчка, у якой ты вучыўся плаваць, ручайкі, па якіх ты бегаў басанож і спрабаваў запуськаць караблікі з паперы. А яшчэ «мая малая радзіма» – гэта бабуліны бліны з печы... І ўважлівыя, клпатлівыя вочы родных і блізкіх.

Куток, які ахоўвае цябе на любой адлегласці, талісман, абярэг... Гэта мая малая радзіма. Мой Дварэц.

Аляксандра МІНЧАНКА,
студэнтка 4 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ВІТАЕМ ВЕРАСЕНЬ СТУДЭНЦКІ

ЛИДЕР

Выездной семинар студенческого актива «Витаем верасень студэнцкі» прошёл 11 сентября на базе агробиологической станции «Любуж». Гостей мероприятия ожидала разнообразная программа, приятные и неожиданные встречи.

Семинар начался с торжественной линейки. Прозвучал государственный гимн Республики Беларусь, был поднят государственный флаг. Следующий этап мероприятия – зажигательный флешмоб «Будь в тонусе». Первокурсники исполнили энергичные танцы. Самое время братья за работу!



Учаснікі выездага семінара в Любужэ

Студенты от-правляются на тренинг по развитию активной жизненной позиции «Активность – залог успеха!». Спустя полтора часа начинается крутой стол с участием представителей ректората. Студентов ознакомили с правилами внутреннего распорядка, рассказали о специфике

обучения в вузе. Прозвучали также и напутственные слова. «Очень важно для каждого из вас получить хорошее образование, стать высококлассным специалистом. На мой взгляд, не менее важно также завершить своё формирование как личности», – отметил проректор по воспитательной работе Владимир Викторович Ясев. Проректор по научной работе Наталья Владимировна Маковская подчеркнула важность постоянного саморазвития. «Современный мир слишком быстро изменяется, необходимо успеть за этими изменениями», – заключила Наталья Владимировна.

О занятиях, сессии, взаимоотношениях с преподавателями, рейтинговой системе студентам рассказала начальник учебно-методического отдела Ирина Ивановна Ситкевич: «Все, что вы успеете сделать за эти 4 года, останется с вами на долгую жизнь», – сказала она. – Трудитесь, неустанно пополняйте багаж знаний. Не пропускайте занятия. Будьте любознательными, почаще задавайте вопросы своим преподавателям».

Участники семинара сделали памятное фото и отправились на обед. Затем начала работу площадка по обмену опытом «Студенческая жизнь: взгляд изнутри». Студенты старших курсов выступили в качестве ораторов, соревнуясь между собой за звание самого красноречивого.

Программа мероприятия подходит к концу – время подводить итоги. Победителем конкурса в номинации «Лучший оратор» была объявлена студентка 4 курса факультета начального и музыкального образования Екатерина Яковенко. Самым активным на площадке по обмену опытом стал Антон Коллентонов. Победу в номинации «Студенческий экспромт» одержала команда факультета педагогики и психологии детства.

Кирилл НИКИТИН,
студент 3 курса историко-филологического факультета.
Фото автора.

ВО ВСЕМ ЕЙ ХОЧЕТСЯ ДОЙТИ ДО САМОЙ СУТИ: В РАБОТЕ, В ПОИСКАХ ПУТИ, В СЕРДЕЧНОЙ СМУТЕ...

11 верасня свой юбілейны дзень нараджэння адзначыла дацэнт кафедры агульнага і славянскага мовазнаўства, кандыдат філалагічных навук, дацэнт, цудоўны выкладчык, неверагодна абаяльная жанчына, класіфікацыя маці, жонка і дачка – Ала Міхайлаўна ШУБАДЗЭРАВА.



А.М. Шубадзэрава

Кожны дзень нараджэння – надзвычай важны этап у жыцці чалавека, бо міжволі, хочаш ты гэтага ці не, прымушае падвесці вынік перажытага за год. Юбілей жа ўспрымаецца як нейкая чарговая мяжа, якая проста вымагае кожнага з нас даць справядлівае аб'явіленне, перажытым, адчутым. А меркаваць аб узроўні нашых дасягненняў часта даюць магчымасць людзі, з якімі па тых ці іншых прычынах сутыкнула нас жыццё. Але Міхайлаўне ёсць чым ганарыцца – пра гэта гавораць шчырыя радкі калег, студэнтаў, сяброў.

Алесь Мікалаевіч Макарэвіч, прафесар кафедры літаратуры і міжкultурных камунікацый:

– У нашых зносінах з калегамі ёсць асобы, якія трывалі і надойма ўвайшлі ў той асяродок, у прастору якога заўсёды камфортна, прыемна, утульна. Сярод іх (для мяне) – і Ала Міхайлаўна Шубадзэрава – вельмі прыгожы чалавек, дасведчаны і надзейны калега, прыемны суразмоўца, які здольны глыбока разважаць, сумнявацца, не зайздросціць, а раздзяляць тваю радасць і дапамагчы ў складаную хвіліну шчырым спачуваннем, мудрай парадай і добрай ўсмешкай. Шчыра ўдзячны Але Міхайлаўне за супрацоўніцтва ў стварэнні кабінета польскай мовы, вучэбны праграма і метадычныя распрацоўкі па польскай мове, а таксама за каштоўныя парады і кансультацыі па мовазнаўчых пытаннях і праблемах. Дарагая Ала Міхайлаўна, ад усяго сэрца віншую Вас з юбілеем! Жадаю, каб настрой Ваш заўсёды быў добрым і прыемным, спадзяванні і намеры спраўдзіліся, праца прыносіла задавальненне і водгук у сэрцах студэнтаў, каб Вашы родныя і блізкія радавалі Вас, бераглі і заўсёды любілі! І каб усё гэта аздаблялася для Вас і блізкіх Вам людзей моцна-моцным здароўем, дабрабытам і шчасцем!

Вячаслаў Іванавіч Караткевіч, начальнік упраўлення маніторынгу якасці адукацыі Нацыянальнага інстытута адукацыі:

– Лічу, што мастацтва валодання словам заўсёды было відэаочнай прыкметай інтэлекту і адукацыі. Але Міхайлаўна Шубадзэрава не проста валодае словам, а ведае таямніцы спалучэння гэтых слоў, законы, па якіх гэтыя словы звязваюцца ў тэкст. Слова – надзвычай магутная зброя, якая дае надзею, выратаванне і суцяшэнне. Але Міхайлаўна зрабіла слова сваім прафесійным інструментам, яна сапраўдны Філолаг. Заўсёды цаніў і цаню прафесіяналізм Алы Міхайлаўны, які спалучаецца з чалавечнасцю і чуласцю, неверагоднай сціпласцю і адданасцю сваёй справе, родным і блізкім. Хацеў бы пажадаць заставацца такой жа абаяльнай і шчырай. Няхай будзе менш памялак, а блізкія радуцца мілагучнасцю сваёй мовы. Пспехаў і дасягненняў!

Татьяна Викторовна Мосейчук, заведующий кафедрой общего и славянского языкознания:

– Алла Михайловна – ценнейший сотрудник, в котором соединились лучшие педагогические, преподавательские, научные и организационные качества. Это интересный лектор, умеющий креативно и доступно подать сложный материал, это заботливый куратор, который и приглубит, и пожурит, если надо. Это прекрасный товарищ – надежный, толковый, добросовестный, всегда готовый подставить плечо. В общем, не коллега – мечта! К тому же еще и очаровательнейшая, красивая (!) женщина! Да простят мне друзья-филологи экспрессивный сленг и сверхобилие превосходной степени. Ведь только так можно слегка приблизиться к реальным характеристикам Алы Михайловны. Потому что отличительная черта нашей дорогой именинницы – удивительная скромность! Алла Михайловна просто самоотверженно трудится, как пчёлка, наверное, даже не осознавая своей важности и значимости своего вклада в наше общее нелёгкое дело.

Ірына Мікалаевна Ячмянёва, дацэнт кафедры агульнага і славянскага мовазнаўства:



Супрацоўнікі кафедры агульнага і славянскага мовазнаўства. 2015 г.

– З Алай Міхайлаўнай пачала працаваць з 1993 г. яшчэ на кафедры беларускай мовы Магілёўскага педагагічнага інстытута імя А.А. Куляшова, узначальваю якую вядомы прафесар В.І. Рагаўцоў. У тых гадах, часы беларусізацыі, нас, маладых спецыялістаў, адразу пасля заканчэння інстытута шмат прыйшло працаваць на кафедру, але мне адразу ж кінулася ў вочы высокая чарнявая дзяўчына, якая вабіла да сябе нейкай таямнічасцю і загадкавасцю. Але Міхайлаўна – гаданка Васіля Іванавіча, пад яго кіраўніцтвам абараніла кандыдацкую дысертацыю, а пасля атрымала і дыплом дацэнта. За гады працы ва ўніверсітэце ведаю Алу Міхайлаўну як вельмі адказнага чалавека, які з усёй сур'ёзнасцю адносіцца да сваіх абавязкаў, вельмі тактоўнага, сціплага, патрабавальнага да сябе і іншых, зычлівага ў адносінах да людзей. Яе паважаюць студэнты, калегі, таму хочацца пажадаць ёй працавітасці і нястомнасці на нівелінгвістычнай навуцы. Моцнага Вам здароўя, Але Міхайлаўна, сямейнага дабрабыту і, канечне, заўсёднага жадання ісці наперад, да новых вышынь!

Елена Александровна Болтовская, доцент кафедры общего и славянского языкознания:

– Алла Михайловна вдохновляет меня поистине осязаемым сочетанием великодушия и строгости, эмоциональности и рассудительности, редкой в наше время скромности и безмерного трудолюбия. Увлечённость преподаваемыми дисциплинами, внимательность к деталям, виртуозное владение учебным материалом, безупречное умение методически верно донести до сту-

дентов нужную информацию – далеко не полный перечень профессиональных качеств, которыми она обладает в совершенстве. С удовольствием поздравляю неподражаемую Аллу Михайловну с юбилеем. Желаю ей исключительно приятных впечатлений от жизни, стабильного благополучия и неперенной реализации всего задуманного. Пусть каждый новый день будет замечательным, а следующий – лучше предыдущего!

Наталья Александровна Михальчук, доцент кафедры общего и славянского языкознания:

– Большая радость – работать бок о бок с таким человеком, как Алла Михайловна. К сожалению, я не знаю ее родителей, но думаю, что семья, в которой воспитали такого интеллигентного, доброго, порядочного, скромного, чистого душевно человека, такую независимую и незаурядную личность, – совершенно замечательная. Низкий поклон ее родителям. Уважительно, искренне и сердечно относится Алла Михайловна к своим коллегам. Всегда найдет теплое слово, улыбку, время для того, чтобы выслушать и поддержать. Всегда поможет, посоветует. Мне очень импонируют ее прямота, от-

рогого, безвременно ушедшего профессора, поэта В.И. Роговцова. Радостно, что дело Василия Ивановича продолжают ученики. И Алла Михайловна – достойная, талантливая ученица Василия Ивановича, которой он гордился. С детства помню стихи С. Маршак: «Пусть добрым будет ум у вас, а сердце – мудрым будет...» И эти строки написаны словно бы о нашей Алле Михайловне. Такая она и есть: ум у нее добрый, а сердце – мудрое. Хочется от души пожелать Алле Михайловне творческих и научных успехов, востребованности, семейного благополучия и, конечно, крепкого здоровья!

Алена Андрэеўна Бако, метадыст аддзела сацыяльна-гуманітарных дысцыплін Магілёўскага дзяржаўнага інстытута развіцця адукацыі:

Алу Міхайлаўну Шубадзэраву ведаю як чалавека добразычлівага, шчырага, адумлівага, гатовага прыйсці на дапамогу. З прафесійнага боку – гэта кампетэнтны, творчы, крэатыўны спецыяліст, да якога з павагай адносяцца як студэнты, так і калегі, меркаванні і выказванні якога заўсёды слухныя. Знаёмая з Алай Міхайлаўнай даўно, са студэнцкіх гадоў. Але і тады яна выдзялялася сярод нас. Стараста нашай групы, якая сваімі паводзінамі, адносінамі і стаўленнем да вучобы, прагным жаданнем да набывання ведаў была для нас узорам. Так складаецца лёс, што на працягу жыцця нам з Алай Міхайлаўнай даводзіцца і разам працаваць (тады яшчэ на кафедры беларускай мовы), а зараз і супрацоўнічаць, але, за што б Ала Міхайлаўна ні ўзялася, усё ў яе атрымліваецца на выдатна. Паважана Ала Міхайлаўна! Ад усяго сэрца віншую З Днём нараджэння! Жадаю здароўя, поспехаў, здзяйснення творчых і жыццёвых планаў, сямейнага дабрабыту. Хай новы дзень заўсёды прыносіць толькі добрыя весткі, на жыццёвым шляху сустракаюцца верныя, шчодрыя, добразычлівыя людзі. З юбілеем!

Маргарыта Аляксандраўна Самсонава, спецыяліст кафедры агульнага і славянскага мовазнаўства:

– Ала Міхайлаўна – адказная, ураўнаважаная, спакойная. Пры сустрэчы яна заўсёды запытаецца: «Як справы?». Вельмі ўважліва выслушае, дасць парад, нават калі спя-



З калегамі на Свяце беларускага пісьменства. Полацк, 2017 г.

и ответственность. Это касается и науки, и учебной работы. Все Алла Михайловна делает на совесть и с душой. Все вычитано и выверено до последней точки, осмыслено и аргументировано. Она – замечательный специалист в области белорусского языкознания.

«Во всем мне хочется дойти до самой сути: в работе, в поисках пути, в сердечной смуте», – эти строки Пастернака описывают строй души, очень близкий Алле Михайловне. Трогательная преданность Аллы Михайловны своей семье: она любящая, внимательная мать, великолепная жена, ответственная, заботливая дочь. Алла Михайловна была студенткой и аспиранткой нашего до-

шавца. Ала Міхайлаўна выконвае ўсе даручэнні па працы своєчасова, іншы раз раней, чым патрэбна. Калі б у мяне запыталі, з якім колерам асацыіруецца Ала Міхайлаўна, я б адказала, што гэта чырвоны колер. На многіх мовах свету чырвоны азначае «прыгожы» або «выдатны», гэтыя ж словы вельмі падыходзяць да нашай Алы Міхайлаўны!

Студэнты спецыяльнасці «Беларуская мова і літаратура»:

– Ала Міхайлаўна – справядлівы выкладчык, які заўсёды з паразуменнем адносіцца да студэнтаў. На заняткі да яе наша група з курса заўсёды ідзе з цікавасцю, бо ведае, што нас чакаюць, акрамя тэарэтычнага матэрыялу, разнастайныя твор-

ЛИЧНОСТЬ

чыя заданні. Таму сумаваць не даводзіцца! Мы жадаем Вам, Але Міхайлаўна, моцнага здароўя! Творчага натхнення! Невычэрпнай энергіі! Выканання ўсіх заветных жаданняў! Няхай у Вашым жыцці здзяйсняецца ўсё тое, аб чым марыце!!!

– Мы, студэнты 4 курса, віншваем паважаную Алу Міхайлаўну з юбілеем і хочам выказаць свае меркаванні і ўражанні ад супрацоўніцтва з ёй. Я, Іванчыкава Ганна, лічу, што Ала Міхайлаўна – адзін з тых выкладчыкаў, да якіх імкнешся быць падобным. Перш за ўсё, гэта чалавек вялікай душы і стальных нерваў! Я бязмежна ўдзячна ёй за тую веды, якія былі атрыманы за ўвесь час нашай сумеснай працы.

– Я, Ісачанка Раман, хачу выказаць свае ўражанні пра Алу Міхайлаўну Шубадзэраву. У Алы Міхайлаўны існуюць дзве старонкі жыцця: яна як чалавек і як настаўнік. І гэтыя дзве старонкі адрозніваюцца адна ад другой, хоць кожная з іх мае вельмі добрыя якасці. Як выкладчык яна пунктуальная, вельмі добра валодае прадметам і гэтага ж патрабуе ад студэнтаў, за што яе немагчыма не паважаць, і заняткі з ёй пралягаюць вельмі хутка. Патрабавальны выкладчык з'яўляецца вельмі добрым чалавекам. Але Міхайлаўна заўсёды ветлівая, гатовая дапамагчы ў любы час.

– Я, Палавінскі Віталь, хачу выказаць вялікую падзяку Шубадзэравай Але Міхайлаўне. На першым курсе Ала Міхайлаўна выклдала ў нас «Практыкум па беларускай мове». Ужо ў першы дзень яна моцна ўразіла мяне сваім выкладчыцкім тактам. На жаль, на першым курсе я не вельмі добра зарэкамендаваў сябе. Было складана адпавядаць патрабаванням Алы Міхайлаўны. На другім курсе я адаптаваўся і пачаў больш сумленна працаваць на занятках па «Метадыцы выкладання беларускай мовы». 21 лютага разам з Алай Міхайлаўнай мы ставілі мерапрыемства, прысвечанае Дню роднай мовы. Падчас падрыхтоўкі мерапрыемства і рэпетыцый я пазнаў яе як чалавека. Я звяртаўся да Алы Міхайлаўны з рознымі пытаннямі, і яна ніколі не адмаўляла ў дапамозе. Нягледзячы на ўсю сур'ёзнасць і стрыманасць на занятках, Але Міхайлаўна вельмі пазітыўны чалавек з добрым пачуццём гумару. Хацеў бы пажадаць Але Міхайлаўне моцнага здароўя, добрых студэнтаў, навуковых дасягненняў і заставацца такім жа добрым і пазітыўным чалавекам!

Жаночая абаяльнасць, натуральнасць, прастата душы – адметныя асаблівасці Алы Міхайлаўны. Яе камунікабельнасць, прызнасць выклікаюць шчырую павагу ў тых, з кім ёй давялося працаваць. Яна валодае нейкім нязгасным маральным імпульсам, умее бачыць новае ў мностве розных сітуацый і заўсёды гатовая дапамагчы малым. Злучаючы ў сабе любоў да справы і да сваіх вучняў, яна шчодра адорвае духоўным багаццем і адкрытасцю душы ўсіх, хто з ёй побач. За гады педагагічнай дзейнасці яна выпусціла не адно пакаленне студэнтаў, выхавала і выгадавала маладых педагогаў.

Вы – цудоўны чалавек, бо спалучаеце ў сабе адданасць справе, якой Вы служыце ўсё жыццё; глыбокае суперажыванне як у сітуацыях радасці, поспехаў, так і ў сітуацыях смутку, болю, страты.

Вы – выдатны выкладчык, урокі, лекцыямі і заняткамі якога захаплялася не адно пакаленне студэнтаў.

Вы – асаблівы чалавек, са сваімі нечаканымі пытаннямі і меркаваннямі, са справядлівымі высновамі.

Вы – дзіўна сціплы чалавек, але з велізарным пачуццём уласнай годнасці, нязменна паважлівы да калег.

Мы шчыра віншваем Вас, дарагая Але Міхайлаўна, са слаўным юбілейным днём нараджэння! Жадаем Вам здароўя, сямейнага дабрабыту, доўгіх гадоў жыцця, поспехаў і працвітання. Будзьце шчаслівай! Няхай Гасподзь аберагае Вас ад усіх няўдач.

Калегі, студэнты, сябры.